

**JOSEP ROS-ARTIGUES, «Katherine Mansfield»
presentació de La Garden-Party (1937). Edicions 62,
1989.**

Kathleen Beauchamp era el seu veritable nom. Nasqué a Nova Zelanda, el 14 d'octubre del 1888. Quan tingué tretze anys, el seu pare l'envià a Londres per tal que ampliés els estudis començats a la petita escola de Karori. Ingressà al Queen's College, de Harley Street, on començà el seu interessantíssim diari. Menava una vida solitària. Escrivia. Feia versos. Hom li encarregà de seguida la direcció de la revista del col·legi. Contra la seva voluntat, retornà a Nova Zelanda quan el seu pare cregué finit el termini necessari per a aquella ampliació d'estudis. «Quan seré allà —va dir en aquesta ocasió— esdevindrà tan insuportable, que es veuran obligats a fer-me tornar.» El seu pare, que aleshores havia aconseguit un càrrec important en una banca, s'havia traslladat a Wellington, i vivia en una casa senyorial. Això, però, no privà que Katherine es trobés exiliada. Enyorava Londres i algunes amigues del col·legi amb les quals podia parlar de coses que eren del tot inconegudes a les antípodes; enyorava llibres, revistes, música, exposicions d'art...

Començà a escriure contes curts. Alguns foren publicats en un periòdic de Melbourne. Tenia aleshores divuit anys. El desig de tornar a Londres, de «viure», com deia ella, la feia ser, però, cada dia més esquiva, més taciturna. No s'avenia ni amb la seva mare ni amb les seves germanes. A poc a poc arribà a convèncer el seu pare, i l'any 1908 li concedia permís i pensió per a traslladar-se novament a Londres. Amb l'afany de procurar-se una «experiència» i «d'enriquir el seu art» (seguint doctrines d'Oscar Wilde, del qual era admiradora), es lliurà a una vida d'aventura. Més tard se'n penediria: «en lloc de tresorejar experiència, he perdut el temps i m'he fet malbé». Donà lliçons, s'enrolà en una *troupe* d'artistes d'òpera, es maridà amb un professor de cant, va deixar-lo al cap de quatre dies... Passà temporades d'una extremada crisi de malenconia. Visqué lliurement. Malalta, embarassada, li calgué refugiar-se en una petita població alemanya. Allà va escriure el seu primer llibre: *Una pensió alemanya*. Obra massa realista, cruel, gairebé cínica. Pel remordiment d'haver estat injusta, prohibí, en moments que necessitava més que mai diners per a menjar, la reimpressió d'aquests relats.

Va tornar a Londres. Féu coneixença amb un jove literat, John Middleton Murry, i junts projectaren la publicació d'una nova revista: «Rhythm». La revista va durar poc temps; però llur amistat esdevenia més sòlida. Finalment, es casaren. Era a començaments de la gran guerra.

El germà de Katherine es traslladà de Nova Zelanda a Londres, allistat a un regiment d'Anzacs. Es trobaren. Visqueren plegats vuit dies, durant els quals feren reviure els dies tendres, emocionants, de llur infantesa. S'acomiadaren. Al cap de vuit dies ell queia mort a les avançades. Aquesta mort, després del retrobament dels records més dolços, fou per ella un veritable desastre.

Cercà en una vileta provençal recés per al seu esperit contorbat. El 1918 publicà *Bliss*, recull de contes que assolí un èxit de crítica. Després seguí *The Garden-Party*, altre aplec de contes reeixit, interessant. A aquests dos volums es pot dir que es redueix la seva obra literària. Dos llibres, cadascun dels quals presenta, en un conte llarg («Preludi» i «A la badia»), la família Burnell; és a dir, la família de Katherine Mansfield. «Kezia» és el seu autoretrat.

Esdevingué cèlebre mentre apuntava en ella, triomfant, la terrible malaltia que havia de portar-la a la mort: tuberculosi pulmonar. Passà de Provença a Suïssa. Segons Maurois: «tenia la impressió que no era solament física la feblesa que li llevava àdhuc les ganes d'escriure. Estava segura que no arribaria al suprem objectiu que era el seu ideal literari, si no aconseguia, abans, un despullament total, esquivant d'ella els egoismes de tota mena. Abans de prosseguir el camí emprès, abans de creure's digna d'oferir la veritat, calia efectuar en ella una perfecta depuració».

Va anar a Fontainebleau. Es va recloure a una mena de convent laic, teosòfic, establert pels russos. I allà va morir, el 9 de gener de 1923.

La seva naixença a les antípodes, la seva vida breu, lliure (estranya barreja d'aventura i poesia), «...i aquesta mort, enmig d'un esforç suprem per assolir la puresa —ha dit el mateix crític francès—, ja és tota una obra d'art».